Lieta Nr.1A33044519
Lietas arhīva Nr.104AA-510-19/7

S P R I E D U M S
Rīgā 2019.gada 20.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesnese Signe Kalniņa,
tiesnese Ingūna Amoliņa,
tiesnese Sandra Amola
izskatīja rakstveida procesā administratīvā pārkāpuma lietu saistībā ar /pers. A/, personas kods /personas kods/, iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2019.gada 25.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 29.novembrī Maksātnespējas kontroles dienesta Pirmā uzraudzības departamenta juriskonsults K.Mūrnieks sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu MA Nr.000342, kurā norādīts, ka ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 4.marta spriedumu pasludināts SIA "/Nosaukums/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, maksātnespējas process un par SIA "/Nosaukums/" maksātnespējas procesa administratori iecelta /pers. A/, administratora sertifikāts /Numurs/. Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 28.jūnija lēmumu ir izbeigts SIA "/Nosaukums/" maksātnespējas process, bet atbilstoši Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā (turpmāk – Uzņēmumu reģistrs) pieejamajai informācijai SIA "/Nosaukums/" joprojām nav izslēgts no komercreģistra. Saskaņā ar Uzņēmumu reģistrā pieejamo informāciju par maksātnespējas procesa laikā aktuālajiem pārvaldes institūciju locekļiem redzams, ka no SIA "/Nosaukums/" maksātnespējas procesa pasludināšanas brīža līdz SIA "/Nosaukums/" maksātnespējas procesa izbeigšanai /pers. A/ bija SIA "/Nosaukums/" administrators ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi, turklāt tieši /pers. A/ iesniegusi tiesā pieteikumu par SIA "/Nosaukums/" maksātnespējas procesa izbeigšanu. Līdz ar to /pers. A/ pastāvēja pienākums veikt visas nepieciešamās darbības, lai SIA "/Nosaukums/" tiktu savlaicīgi izslēgts no komercreģistra. Ar Maksātnespējas kontroles dienesta 2017.gada 1.septembra lēmumu Nr.3-12/80 /pers. A/ jau ir saukta pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 166.^{36}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu SIA "/Nosaukums/" maksātnespējas procesā, konstatējot, ka /pers. A/ nav veikusi visas nepieciešamās darbības, lai SIA "/Nosaukums/" tiktu izslēgts no komercreģistra, kā rezultātā /pers. A/ kā SIA "/Nosaukums/" administratores rīcībā atzīts Maksātnespējas likuma 120.panta ceturtās daļas pārkāpums. Administratīvā pārkāpuma protokolā norādīts, ka /pers. A/ joprojām nav veikusi nepieciešamās darbība, lai SIA "/Nosaukums/" tiktu izslēgts no komercreģistra, līdz ar to ir atzīstams Maksātnespējas likuma 120.panta ceturtās daļas pārkāpums un izdarīts LAPK 166.^{36}pantā paredzētais administratīvais pārkāpums.

[2] Ar Maksātnespējas kontroles dienesta Pirmā uzraudzības departamenta juriskonsulta K.Mūrnieka 2018.gada 20.decembra lēmumu Nr.3-12/2018/101 (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums) atzīts, ka /pers. A/ ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts LAPK 166.^{36}pantā un uzlikts naudas sods 350 *euro* apmērā.

[3] Par minēto lēmumu /pers. A/ iesniedza sūdzību.

[4] Ar Maksātnespējas kontroles dienesta direktora p.i. A.Gabužas 2019.gada 28.janvāra lēmumu Nr.1-17/2019/1 (turpmāk arī – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība noraidīta.

[5] Par minēto lēmumu /pers. A/ iesniedza sūdzību Rīgas rajona tiesā.

[6] Ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 25.jūlija spriedumu Lēmums atstāts negrozīts, bet /pers. A/ iesniegtā sūdzība ir noraidīta.

[7] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza /pers. A/ (turpmāk arī − sūdzības iesniedzēja), kurā lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un apmierināt viņas sūdzību, kā arī lūdz atzīt pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju 1 miljona *euro* apmērā.

[7.1.] Sūdzības iesniedzēja norāda, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams, jo saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 291.pantā noteikto apelācijas sūdzību var iesniegt viena mēneša laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, nevis 10 darba dienu laikā, kā norādīts pirmās instances tiesas spriedumā, un sūdzības iesniedzējas ieskatā tādā veidā tiek likti šķēršļi, lai viņa pilnā apmērā varētu izmantot savas ar likumu noteiktās tiesības.

[7.2.] Tāpat sūdzības iesniedzēja norāda, ka ne Maksātnespējas kontroles dienests, ne tiesa nav ņēmusi vērā, ka MSIA "/Nosaukums/" maksātnespējas procesā netika iegūti nekādi līdzekļi, uzņēmuma manta netika konstatēta, līdz ar to no uzņēmuma līdzekļiem nav iespējams segt izmaksas.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka apstākļos, kad viņu sodot un uzliekot par pienākumu veikt darbu bez atlīdzības, turklāt ar sodu, kas neatbrīvo no pienākumu izpildes un pieļaujot, ka viņai, kā bijušajai valsts amatpersonai, kura vairs nav saistīta ar maksātnespējas procesiem, ir jāatrod, jāaizņemas naudas līdzekļi, jāņem kredīti, jāpārdod sev piederoša manta, ir uzskatāms, ka pastāv piespiedu darbs un verdzība.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka atbilstoši Administratīvā procesa likuma 92.pantā noteiktajam, viņai ir tiesības prasīt morālu kaitējumu 1 miljona *euro* apmērā par to, ka Maksātnespējas kontroles dienests liekot vergot, uzliekot viņai piespiedu darbu un pazemojot ir nodarījis viņai morālu kaitējumu par ciešanām, par pazemojumiem, par nostādīšanu bezizejas stāvoklī, par nostādīšanu verga stāvoklī, par piespiedu darbu, par sagrauto veselību un par aptraipīto nevainojamo reputāciju.

[7.3.] Tāpat sūdzības iesniedzēja norāda, ka neatbilst patiesībai Maksātnespējas kontroles dienesta norādītais tiesai, ka viņa nav meklējusi nekādus risinājumus.

[7.4.] Tāpat sūdzības iesniedzēja norāda, ka tiesa nav ņēmusi vērā, ka 2018.gada 3.aprīlī, kad uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība viņa atradās bērna kopšanas atvaļinājumā un viņai bija apturēts maksātnespējas procesa administratora sertifikāts, līdz ar to lietvedības uzsākšana ir uzskatāma par pretlikumīgu un neatbilstošu normatīvajiem aktiem, tā kā viņa nevarēja tikt uzskatīta par maksātnespējas procesā iesaistīto personu. Turklāt no 2018.gada 10.decembra sūdzības iesniedzēja vairs nav maksātnespējas procesa administratore, tas ir, valsts amatpersona un lēmuma par sodu pieņemšanas brīdī viņai nebija nekādas tiesiskas attiecības ar Maksātnespējas kontroles dienestu.

Atsaucoties uz Maksātnespējas likuma 25.pantu, sūdzības iesniedzēja norāda, ka administratoram, pabeidzot vai pārtraucot pildīt savus amata

pienākumus, Maksātnespējas kontroles dienests nozīmē lietās citus maksātnespējas procesa administratorus, tādēļ, sūdzības iesniedzējai nav saprotams kā viņa var pildīt jebkādus maksātnespējas procesa administratora pienākumus apstākļos, kad viņai nav nekādu pilnvaru, viņa nav valsts amatpersona un viņai nav paraksttiesību kā sertificētam maksātnespējas procesa administratoram, viņa negūst ienākumus.

Turklāt sūdzības iesniedzēja uzskata, ka nebija tiesiska pamata uzsākt lietvedību, jo bija iestājies termiņa noilgums.

[7.5.] Tāpat sūdzības iesniedzēja uzskata, ka iestāde uzliekot sodu, neņēma vērā, ka tajā brīdī viņa neveica algotu darbu, ka viņai ir trīs nepilngadīgi bērni, turklāt sūdzības iesniedzēju pazemoja, lēmumā norādot, ka lēmums pieņemts, ņemot vērā "/pers. A/ personību negatīvi raksturojošo apstākli".

[8] Lietā iesniegts Maksātnespējas kontroles dienesta viedoklis par iesniegto apelācijas sūdzību, kurā noradīts, ka iesniegtā apelācijas sūdzība ir noraidāma.

[9] Ievērojot LAPK 289.^{21}panta nosacījumus apelācijas sūdzība apgabaltiesā ir izskatāma rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[10] Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatojumu, apelācijas sūdzībā minētos argumentus, tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atstājams negrozīts.

[11] Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti atstāja negrozītu Maksātnespējas kontroles dienesta direktora p.i. A.Gabužas 2019.gada 28.janvāra lēmumu Nr.3-17/2019/1.

Tiesas kolēģija atzīst, ka tiesas spriedumā ir pareizi konstatēti lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi, pirmās instances tiesa pamatoti pievienojusies iestādes lēmumā izklāstītajai argumentācijai, kā arī papildus sniegusi savu argumentāciju.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pilnībā izvērtējusi lietā savāktos pierādījumus un devusi pareizu vērtējumu, kam tiesas kolēģija pievienojas un atbilstoši LAPK 289.^{13}panta trešajai daļai izvērstāku argumentu izklāstu nenorāda.

[12] Pirmās instances tiesa spriedumā ir vērtējusi sūdzībā norādīto apstākli, ka sūdzības iesniedzējai ir saistošs Maksātnespējas likuma 120.panta ceturtajā daļā noteiktais pienākums līdz tā izpildei, neskatoties uz to, ka maksātnespējas administratora sertifikāta darbības ir izbeigta.

Administratora sertifikāta darbības izbeigšanās nerada pamatu personas atbrīvošanai no Maksātnespējas likuma 120.panta ceturtajā daļā paredzēto pienākumu izpildes, un neskatoties uz to, ka sūdzības iesniedzējai bija beidzies sertifikāta termiņš, viņas pienākums sakārtot lietvedību konkrētā maksātnespējas procesā saglabājās (*skat. piem. Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2017.gada 7.novembra spriedums lietā Nr.131035216*).

[13] Sūdzības iesniedzējas norādītais, ka lietā ir konstatējams noilgums ir vērtēts gan

iestādes Sākotnējā lēmumā, gan Lēmumā un pirmās instances tiesa iestādes Lēmuma argumentāciju atzinusi par pamatotu.

[14] Tāpat iestādes Lēmumā ir vērtēts sūdzības iesniedzējas norādītais par apstākļiem, kas viņai ir lieguši pildīt Maksātnespējas likuma 120.panta ceturtajā daļā paredzēto pienākumu, un iestāde secinājusi, ka sūdzības iesniedzēja nav norādījusi un pierādījusi, ka pastāv tādi objektīvi šķēršļi, kas liedz viņai izpildīt savus pienākumus. Tādi apstākļi nav konstatēti arī pirmās instances tiesā un apelācijas instances tiesā.

[15] Tāpat pirmās instances tiesa spriedumā ir vērtējusi iestādes piemērotā soda pamatotību un atbilstību un atzinusi sūdzības iesniedzējai piemēroto sodu par atbilstīgu LAPK normām.

[16] Tiesas kolēģija norāda, ka tas, ka sūdzības iesniedzējas viedoklis nesakrīt ar iestādes un pirmās instances tiesas secināto, nedod pamatu uzskatam, ka pārkāpums nav noticis, un neliecina, ka pirmās instances tiesa pārkāpusi pierādījumu vērtēšanas noteikumus.

[17] Sūdzības iesniedzēja sūdzībā nepamatoti atsaucas uz Administratīvā procesa likuma normām un līdz ar to kļūdaini norāda, ka pirmās instances tiesas spriedums atceļams, jo tajā nepareizi norādīts pārsūdzības termiņš.

Tiesas kolēģija norāda, ka pirmās instances tiesa pareizi spriedumā norādījusi, ka spriedumu var pārsūdzēt 10 darba dienu laikā atbilstoši LAPK 289.^{18}panta pirmajā daļā noteiktajam.

[18] Vērtējot sūdzības iesniedzējas lūgumu atlīdzināt ar Maksātnespējas kontroles dienesta viņai radīto morālo kaitējumu 1 miljons *euro* apmērā, tiesas kolēģija konstatē turpmāk norādīto.

Atbilstoši Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 1.pantam likuma mērķis ir nodrošināt privātpersonai Satversmē un Administratīvā procesa likumā noteiktās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par mantisko zaudējumu vai nemantisko kaitējumu, kas tai nodarīts ar valsts pārvaldes iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību.

Ievērojot Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma darbības tvērumu, tiesas kolēģija secina, ka minētais likums piemērojams tad, ja personai nodarīts mantisks zaudējums vai nemantisks kaitējums sakarā ar valsts pārvaldes iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību.

Pirmās instances tiesa pamatoti izvērtēja lietas faktiskos apstākļus. Tiesas kolēģija secina, ka nepastāv pamats izvērtēt, vai sūdzības iesniedzējai nav nodarīts mantisks zaudējums vai nemantisks kaitējums saistībā ar valsts pārvaldes iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību, jo sods piemērots pamatoti, un šāds prasījums nav izskatāms administratīvā pārkāpuma lietā, bet gan citā tiesvedībā, atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam.

Ņemot vērā minēto, sūdzības iesniedzējas lūgums par morālā kaitējuma piedziņu atstājams bez izskatīšanas.

[19] Ņemot vērā [10]-[18] norādīto, tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir likumīgs un atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība ir noraidāma kā nepamatota.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{21}, 289.^{22} un 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

atstāt negrozītu Rīgas rajona tiesas 2019.gada 25.jūlija spriedumu, bet /pers. A/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese (personiskais paraksts) S.Kalniņa

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Amoliņa

Tiesnese (personiskais paraksts) S.Amola